



## DECLARACIÓ DE VIC PER UN NOU MODEL DE FINANÇAMENT LOCAL

### **ICV-EUIA-EPM PROPOSA UN NOU SISTEMA DE FINANÇAMENT LOCAL QUE GARANTEIXI LA SUFICIÈNCIA FINANCERA DELS AJUNTAMENTS EN LA PRESTACIÓ DE SERVEIS A LA CIUTADANIA**

El desenvolupament de l'activitat municipal exigeix un sistema de finançament satisfactori i suficient que permeti la prestació de serveis als ciutadans i ciutadanes, tot donant compliment als principis d'autonomia local i suficiència financera per a generar dinàmiques d'equilibri social i mediambiental. Un sistema que garanteixi la prestació de les competències pròpies i les "assumides" i, alhora, esdevingui un factor de modernització del nostre sistema institucional.

Cal tenir en compte **què fan realment els municipis, és a dir, quins serveis són els que realment acaben prestant** i, en aquest sentit, cal recordar que la despesa local a Espanya suposa tan sols un 13% del total de la despesa pública estatal, un percentatge molt reduït comparat amb el que es dona en països federals on també hi ha tres nivells de govern, i no massa diferent de l'existent a l'Estat espanyol a principis dels anys 80 que era, aproximadament, d'un 11%. Per tant, si bé la despesa per habitant dels nostres municipis ha augmentat considerablement (era de 189 € per càpita l'any 1981 i de 824 € per càpita l'any 2002 i s'acosta als 1.000€/h en les dades encara provisionals del 2006), la presència del sector públic local en relació al conjunt de l'Estat, quasi no s'ha modificat. **El procés de descentralització a Espanya s'ha de completar d'una vegada per totes, ampliant-lo a l'àmbit local.**

La despesa municipal és, fonamentalment, corrent (el 67%) però cal no menysprear la despesa en inversió realitzada pels municipis ja que suposa un elevat percentatge en relació a la despesa total (el 27%) si el comparem amb el que es dona en els altres nivells de govern. **Afirmem que, els municipis, són importants agents inversors. L'exercici de les seves competències comporta una important activitat inversora i esdevenen agents generadors de riquesa i progrés.**

Tanmateix, una part important de la despesa realitzada pels municipis es destina a la **prestació de serveis anomenats no obligatoris**. Alguns estudis situen aquesta despesa al voltant d'un 30% del total. Així és, els ajuntaments, l'administració més propera als ciutadans **està atenent una sèrie de demandes sobre les quals no hi tenen una obligació legal de satisfer-les**. Es tracta sobretot de la prestació de serveis vinculats a l'educació, la cultura, l'esport, la seguretat, la protecció civil i la

promoció social. Quan un municipi s'implica en la prestació de, per exemple, escoles bressol, residències per a la gent gran, escoles d'adults, o escoles de música, ho està fent "voluntàriament" però amb convicció, a partir del compromís amb les necessitats reals de la ciutadania com a administració més propera i coneixedora d'aquestes.

Per tot això, en un context de crisi i recessió, encara adquireix més rellevància la necessitat de dotar-nos d'unes administracions locals fortes, com a millor garantia d'assumpció dels reptes de cobertura de les necessitats i de l'impuls i la dinamització de les nostres societats.

D'altra banda, en ple ajust del sector immobiliari, sobre el qual ha descansat una part important dels ingressos municipals (malauradament, ja que això ha donat lloc en molts municipis a un urbanisme depredador i sense cap patró de "model de ciutat"), la revisió del finançament local es fa més imprescindible i urgent.

També hem de tenir present que els municipis han multiplicat per sis, fins els 6.324M€ el seu deute en els set darrers anys (2001-2007), segons el darrer document publicat per la Fundació de Caixes d'Estalvi (FUNCAS) sobre els ens locals.

Finalment, des de la coalició ICV-EUiA-EPM, pensem que l'aprovació d'un "nou model de finançament local", tanmateix podria servir per que l'Estat exigís iniciar un "anivellament de la càrrega fiscal entre municipis" donat que la manca de suficiència financera actual ha produït l'efecte (col·lateral o "volgut") d'un veritable "dumping fiscal" entre municipis teòricament similars.

Tot plegat avala la legitimitat dels representants de l'Administració Local de defensar **una revisió a fons del sistema de finançament amb un increment dels recursos que han de garantir les necessitats reals dels Ajuntaments**, ja sigui pel creixement demogràfic derivat del fenomen de la immigració, pel traspàs o assumpció de noves competències o per l'increment notable de la despesa social que tot plegat ha generat.

**Des de la coalició ICV-EUIA-EPM propugnem que aquesta reforma del model de finançament local hauria de passar, fonamentalment, per:**

- **Adaptar-se a les necessitats reals:**  
tenir en compte el marc competencial i per tant, **les necessitats reals de despesa dels nostres pobles i ciutats**. L'aplicació i desenvolupament del nou Estatut ajudarà a identificar millor el nucli competencial propi dels municipis. No podem acceptar cap traspàs més de serveis al món local sense el corresponent finançament.
- **Respectar i ampliar l'autonomia financera dels municipis:**  
tal com passa amb el govern de la Generalitat, és a dir, la capacitat de prendre decisions sobre el volum global dels seus recursos, sobre com els obtenen i sobre com i amb què els gasten.

- **La participació dels municipis en els tributs de l'Estat:**  
 Tenir en compte que els ajuntaments estan assumint la prestació de serveis molt vinculats a les persones i no només a la propietat immoble. Això farà replantejar l'actual paper de l'IBI com a principal figura impositiva dels municipis i obrirà la possibilitat de que participin d'una cistella més àmplia de tributs. **Des d' ICV-EUIA-EPM, proposem elevar la participació dels ens locals en els tributs de l'Estat, garantint la cessió d'un significatiu percentatge de l'IRPF i l'IVA cap als Ajuntaments.**
  
- **Incrementar la participació en els ingressos de l'Estat:**  
 El compliment d'un principi d'igualtat de recursos entre els governs municipals. Això passa per **replantejar-se el funcionament de l'actual subvenció incondicionada que reben de l'Estat** (la Participació en els Ingressos de l'Estat). **Pels municipis petits, qualsevol proposta ha de passar per un augment de les transferències corrents**, ampliant el Fons de Cooperació Local ja existent tal i com planteja L'Estatut que, donat el seu caràcter incondicionat, contribuirà al compliment d'aquest principi d'igualtat.
  
- **La reforma urgent de la Llei d'Estabilitat Pressupostària:**  
**Els municipis realitzen una important activitat inversora, el finançament de la qual justifica en molts casos, l'endeutament.** Els municipis estan essent les principals víctimes de la Llei d'Estabilitat Pressupostària. **Cal una reforma en profunditat d'aquesta Llei de manera que el compliment de l'estabilitat pressupostària sigui contemplat de manera dinàmica, dins d'un cycle econòmic (que es podria establir en sis anys) sense exclusió de cap municipi**, alhora que defensem l'augment del dèficit permès, per al finançament d'inversions que milloren la capacitat productiva atès el dèficit d'estoc de capital públic de l'economia espanyola respecte d'altres economies de la Unió Europea.
  
- **Avançar en la fiscalitat ambiental i de l'activitat econòmica:**  
 Tanmateix, cal fer un avenç important cap a la **inclusió de la fiscalitat ambiental i afrontar, d'una vegada per totes, de manera decidida i valenta, la substitució de l'actual IAE** (totalment desfasat, inadequat i "gairebé marginal") **per una "nova figura tributària que gravi l'Activitat Econòmica"**.

Des de la coalició ICV-EUiA-EPM defensem que la reforma del marc competencial dels ajuntaments i sobretot la seva suficiència financera és avui inajornable si volem una administració local moderna i amb capacitat per fer front als reptes de la convivència i de la cohesió social, que exigeixen més polítiques de proximitat, més recursos i més eficients.

Emplacem al govern de l'Estat espanyol i també de la Generalitat de Catalunya fer front a aquesta exigència del món local amb diligència i lleialtat institucional.

Ara ja no si valen excuses.

**Vic, 19 de juliol de 2008**

